

skulde jeg gjerne takke ham derfor. Jeg skal dernæst henvise den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 3die Valgfreds (Jessen), der ønskede at faae at vide, hvad en Mand skulde gjøre, som var i Forlegenhed for et saadant Laan, som han paaapegede, og ikke kunde faae det til 4 pCt., til, at den Fremgangsmaade, som kan bruges, vil kunne bruges og vil blive brugt i de Forhold, som den ærede Forslagsstiller omtalte, hvor Pengetrang ikke gjør sig gjældende; men den vil ikke kunne bruges med Hensyn til alle dem i Landet, for hvis Skyld dette Lovforslag er fremkommet; og for dem vil det derfor være til Skade, at Rentefoden er fri; see, det er Forskjellen; de, der i enkelte Tilfælde komme i en saadan Nød, at de for enhver Priis maae skaffe sig Penge, have den paaapegede Udvei, og at denne Udvei bestaaer, vil ikke skade de mange Panthavere, som dette Lovforslag tager Hensyn til; saaledes beder jeg ham forklare den Maade, jeg betragter Forholdet paa. Jeg skal paa ingen Maade udstøde nogen Philippica imod den ærede Indenrigsminister i Anledning af den foreløbige Lov af 29de December f. A., saameget mindre, som denne foreløbige Lov ikke skyldes ham, men hans Forgjænger i Ministeriet; men jeg vil bede den ærede Indenrigsminister om, hvis der ikke maatte være afgjørende Grunde derimod, at han da vil besvare et Spørgsmaal, som jeg her vil fremsætte, da jeg troer, at det vil bevirke nogen Beroligelse omkring i Landet. Det kan ikke nægtes, at det vakte en meget stor Uro og Bevægelse blandt Befolkningen, da denne foreløbige Lov kom ud; jeg indrømmer, at den i Begyndelsen blev misforstaaet af en Deel; men selv efterat det var blevet forklaret, hvad Meningen var, at det ikke var en ubegrændset Bevillingsmyndighed, som Kongen gav Indenrigsministeren, saa var der dog en stor Uro og Betyrning tilstede. Saavidt jeg kjender til Forholdene, saa er der senere fra vedkommende Minister udkommet en Bekjendtgjørelse, som gaaer ud paa, at han ikke vil benytte denne foreløbige Lov. Saaledes troer jeg, at Forholdene stille sig; men naar det nu er saa, saa er den foreløbige Lov jo ikke hævet, og naar den ikke er hævet, skal den jo ifølge Grundlovens Bud

forelægges Rigsdagen, saasnart den træder sammen; den er imidlertid ikke forelagt Rigsdagen, og der synes altsaa at være Noget tilstede, som ikke er klart, i det Mindste, saalænge man ikke har hørt den ærede Indenrigsministers Forklaring derover. En Bekjendtgjørelse kan ikke have en foreløbig Lov; thi hvis dette var Tilfældet, saa kunde jo en ny Bekjendtgjørelse, udstedt imorgen fra vedkommende Minister, bestemme, at han igjen vilde benytte den. Den bestaaer altsaa endnu (Stemmer: Nei!). D'Her. maae tillade mig at være af den Mening; naar vedkommende Minister idag kan sige: Jeg vil ikke mere benytte den foreløbige Lov, saa kan han ogsaa sige imorgen: Jeg vil benytte den igjen (Hage: Naar en foreløbig Lov ikke er forelagt, saa er den hævet!). Den ærede Rigsdagsmands Forklaring er meget god, og jeg takker ham for den, men det er den ærede Indenrigsministers Erklæring, jeg ønsker at høre, og den ærede Rigsdagsmand er ikke Minister endnu, jeg veed forøvrigt ikke, om han maaskee snart kan blive det. Der er, som sagt, et Birvar i denne Sag, som kun den ærede Minister kan bringe os ud af. Jeg spørger derfor: Er den foreløbige Lov hævet alene derved, at den ikke er forelagt for Rigsdagen? Besvares dette Spørgsmaal med „Ja“, som den ærede Rigsdagsmand (Hage) mener, saa forekommer det mig, at vi ere komne ind paa et overordentlig vanskeligt Punkt; thi forholder det sig saaledes, saa vil Ministeriet til enhver given Tid, naar Rigsdagen ikke er samlet, kunne udstede hvilket som helst foreløbige Love, og ved at lade være at forelægge dem for den først sammentrædende Rigsdag igjen gjøre dem ugyldige, og altsaa derved unddrage sig Rigsdagens Dom over det Skridt, som Ministeriet har gjort ved at udstede en foreløbig Lov. Men Grundloven siger udtrykkelig, at enhver foreløbig Lov skal forelægges den først sammentrædende Rigsdag til Stadsfæstelse. Den ærede Minister vil altsaa ikke kunne fortænke Nogen i, at de her endogsaa meget stærkt udtale sig om denne foreløbige Lov, uden at denne Udtalelse behøver at være noget Philippica; thi var den bleven forelagt, vilde man først tilfulde være bleven oplyst om, hvorvidt